

Ш.А. Ковач, кафедра фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ»
С.П. Дудицька, кафедра теорії і методики фізичного виховання і спорту ЧНУ ім.Ю.Федьковича
О.Ш. Ковач, студентка 4 курсу факультету ФКіС ЛДУФК ім. І.Боберського

Особливості педагогічного експерименту

Характерною рисою педагогічного експерименту як методу дослідження, являється заплановане втручання людини у явище, яке вивчається.

Мета. дослідити особливості педагогічного експерименту. Дослідити літературні та електронні джерела по даній темі.

Експеримент у сфері педагогіки за своєю природою є соціальним. За його допомогою вивчається аспект педагогічної дійсності, а вона, у свою чергу, є однією з сфер соціальної реальності. Будь-який об'єкт педагогічного експерименту, взятий для дослідження, є тим чи іншим аспектом взаємодії активних і свідомих соціальних суб'єктів – соціальних особистостей. За допомогою експерименту вивчаються тільки певні сторони цієї системи виховних взаємостосунків.

Дослідницька практика дозволяє перевірити педагогічні рекомендації в загальному вигляді і надавати їм сумарних оцінок. Досить плідною може бути довготривала дослідницька робота педагогічних колективів, що досліджують окремі сторони педагогічного процесу і організацію шкільного життя в цілому. Організація педагогічного досвіду в цілому має певні переваги порівняно з перевіркою окремих педагогічних засобів. Вона дозволяє впевнено робити висновки про педагогічні результати системи в цілому. Однак, у цьому і слабка сторона загального досвіду, адже оцінюється результат дії багатьох факторів, дія кожного з них залишається, як правило, мало виявленою. Педагогічний експеримент використовується для вивчення конкретних факторів і їх комплексу, для виявлення невідповідностей між педагогічними взаємодіями та їх результатами у спеціально створених експериментальних умовах.

Педагогічний експеримент визначається як науково поставлений дослід чи спостереження виховних явищ у чітко заданих умовах. Якщо спостереження використовується головним чином для вивчення наявного досвіду, то експеримент передбачає втручання у навчально-виховний процес, зміну умов, в яких здійснюється досліджуваний процес. Під час експерименту одні умови ізолюються, інші - виключаються, посилюються чи послаблюються.

Отже, сутність педагогічного експерименту полягає в тому, що досліджувані педагогічні явища ставляться в певні умови, спеціально організовані ситуації. Від удосконалення зміни заданих умов більше з'являється фактів, на основі яких встановлюються невідповідності між експериментальними впливами і їх об'єктивними результатами. Експеримент сприяє здійсненню цілеспрямованої зміни навчально-виховного процесу і вивчати ті чи інші аспекти виховання групи людей (чи окремої особистості) під впливом педагогічних факторів в спеціально створеному навчально-виховному середовищі.

Навідміну від вивчення педагогічних явищ у природних умовах шляхом безпосереднього спостереження експеримент характеризується:

- а) штучним відмежуванням досліджуваного явища в інших;
- б) цілеспрямованою зміною умов педагогічного впливу на досліджуваних та аналізом одержаних при цьому результатів;
- в) повторенням змінених окремих досліджуваних педагогічних явищ в порівняно однакових умовах.

У процесі педагогічного експериментального дослідження необхідно зважати на те, що його учасники це люди і їх навчання чи виховання не можна організувати непродумано, довільно варіюючи та вивчаючи вплив різноманітних експериментальних ситуацій, що можуть завдати шкоду процесам розвитку досліджуваних.

Існують загальні вимоги щодо проведення педагогічного експерименту:

1. Наявність педагогічного колективу, що має готовність і бажання до експериментальної роботи та впровадження у практику інновацій.

2. Наявність у експериментатора гіпотези, яка спрямована на отримання нового результату, що сприятиме підвищенню ефективності педагогічного процесу.

3. Забезпечення педагогічного процесу всім необхідним для регулювання педагогічних впливів та фіксації їх наслідків.

4. Дотримання правила не нашкодити здоров'ю дитини, її розвитку, виконання вимог, які висуваються навчальним планом та програмою.

5. Прагнення до наукової чесності, добросовісності у зборі та інтерпретації фактів, достовірності у формулюванні висновків.

6. Доброзичливе ставлення до дітей та встановлення стосунків довіри з адміністрацією, батьками та дітьми з метою забезпечення атмосфери творчості, взаємодопомоги для ефективного проведення експерименту.

Висновок. Вчені звертають увагу на те, що експериментальному методу у сфері дослідження педагогічних процесів властива така якість як знаходження найбільш ефективних форм управління цими процесами, планування і організації умов праці. Тому педагогічний експеримент сприяє удосконаленню управління навчально-виховними процесами.

Література

1. Лудченко О.А., Лудченко Я.О., Примак Т.О. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. К., О-во "Знання", КОО, 2001.
2. Іваненко В. П. Теорія і методика фізичного виховання : навч. посіб. Ч. 1 / В. П. Іваненко, О. П. Безкопильний. – Черкаси : ЦНТІ, 2005. – С. 36-50.
3. Шамардіна Г. М. Основи теорії та методики фізичного виховання : вибр. лекції / Г. М. Шамардіна. – Дніпропетровськ : Пороги, 2007. – С. 62-69.

Н.М. Козік, Н.А. Стратійчук

Деякі аспекти підготовки фахівців фізичної терапії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Відновлення здоров'я людини, його зміцнення і вдосконалення є метою різних наукових сфер. Останнім часом активно розвивається фізична терапія, яка стоїть на стику різних галузей науки, оскільки використовує різноманітні методики та засоби для повернення до активного життя в соціумі людей, які втратили таку можливість через хворобу.

«Професія галузі охорони здоров'я, пов'язана зі зміцненням здоров'я, запобіганням фізичної неповносправності, оцінкою стану та реабілітацією пацієнтів із больовим синдромом, хворобою чи травмою, та лікуванням із застосуванням фізичних терапевтичних засобів і без застосування медикаментозних, хірургічних або радіологічних засобів», або «використання фізичних засобів і методів, таких як масаж і маніпуляції, терапевтичні вправи, гідротерапія і різні форми енергії, у реабілітації та відновленні нормальної тілесної функції після захворювання або травми» – такі визначення фізичної терапії сьогодні дають у міжнародній спільноті.

В умовах активного розвитку фізичної терапії та ерготерапії підготовка кваліфікованих фахівців цього напрямку ставить перед системою освіти ряд серйозних завдань. Особливо важливим є створення належних умов для якісного засвоєння студентами теоретичного матеріалу та відпрацювання практичних навичок. Навчання потребує постійного вдосконалення обладнання аудиторного фонду, розширення матеріальної бази, що дозволить підвищити якість практичного навчання. Але, насамперед необхідний постійний пошук нових ефективних засобів і методів учіння та їх поєднання у навчальному процесі.

Метою нашого дослідження був пошук інноваційних шляхів та технологій навчання і варіантів їх поєднання із традиційними методами, які можуть бути ефективними в умовах навчання в Чернівецькому національному університеті.

Метами дослідження були педагогічне спостереження (визначались активність на занятті, емоційне сприйняття вивчення матеріалу), а також анкетування студентів, аналіз їхньої успішності.

Дослідження проводилось серед студентів 4 курсу, під час вивчення предмету «Фізична терапія в неврології» та в час проходження клінічної неврологічної практики.

Для підвищення якості й ефективності використання аудиторного часу та активізації навчального процесу нами були розроблені програма практики, програми з використання методик мануального тестування, методичні рекомендації до неврологічного та фізіотерапевтичного обстеження, схема складання індивідуальних реабілітаційних програм. Ці засоби навчання допомагають студентам краще зрозуміти мету клінічної практики, підготуватись до роботи з пацієнтами відповідного профілю й успішно виконати поставлені завдання.

До роботи залучались студенти групи, які набували досвіду на базі польського центру функціональної реабілітації «Votum», і ті, які активно відвідують вітчизняні тренінги з різних напрямків відновлення, зокрема у сфері нейрореабілітації, травматології та ортопедії, педіатрії та ін. Вони виступали тьюторами (помічниками викладача) на практичних заняттях і під контролем викладачів демонстрували практичні навички, здобуті на тренінгах, допомагали колегам засвоювати їх, вносячи корективи під час відпрацювання прийомів діагностики та втручання. До такої роботи залучалися також студенти з практичним досвідом, які працювали без відриву від навчання або навчалися за індивідуальним графіком.

В результаті застосування тьюторства у поєднанні з використанням показів тематичних відеороликів, а також із попереднім самостійним вивченням теоретичного матеріалу, поданого у методичних рекомендаціях, укладених авторським колективом, рівень знань і вмінь студентів значно покращився. Про це свідчить покращення успішності, як поточної, так і підсумкової на 10-15%. Згідно опитування 78% респондентів відзначають краще засвоєння матеріалу при опрацюванні матеріалу в такий спосіб, а студенти, які працюють в ролі тьюторів відзначають покращення рівня своїх теоретичних знань завдяки підготовці до ролі помічника викладача (100%).

Згідно вимог стандартів підготовки майбутніх фахівців фізичної терапії збільшується тривалість проходження практики на клінічних базах. Програми, розроблені для проходження цього етапу навчання постійно вдосконалюються